

— det lod jo rigtignok nu til, at han ikke fuldt ud vil vedkende sig Faderskabet — at ikke engang Bestemmelsen om de 91 Stykker, der skulde spilles, lader sig gennemføre, og da der dog ogsaa gerne skulde opføres nogle ny Stykker, hvorledes skulde det da være muligt samtidig at optage andet af det ældre Repertoire? Nej, det kongelige Teaters Bestyrelse er vist saa sjæleglad over at kunne slippe med Forpligtelsen efter Bekendtgørelsen af 1889, at den ikke vover sig ud paa mange Vildmænd udenfor og opfører andre ældre Stykker end dem, der ere nævnte i Bestemmelsen af 1889. Jeg har den største Respekt for den daværende Kultusministers dybe dramaturgiske Indsigt, men det er ikke heldigt, at den Liste, som i 1889 blev slaaet fast, er een Mands Værk eller maa ske to Mænds — jeg antager nemlig, at vedkommende Minister har konfereret med Teaterchefen, og at Listen er opstillet i Overensstemmelse med ham. Det kan man for øvrigt ogsaa se af Teaterkommissionens Betænkning. Den bliver jo bindende ikke blot for 10 Aar, men for alle kommende Tider i Henseende til, hvad der skal være det kongelige Teaters Repertoire af den ældre dramatiske Litteratur. Og endelig øves der derigennem det Pres paa det kgl. Teater, at ligegyldigt, om man har Lyst til at spille de Stykker, om man har Skuespilere, der kunne spille dem, om de passe inden for Spilleplanen, om der tilbydes sig en Rigdom af ny Opgaver, vil det være nødt til hvert eneste Aar at prøve paa en halv Snes af disse gamle Stykker. Nu anerkendes det ogsaa af Kommissionen og af selve Teatret, at det er umuligt. Men, siger man saa, det hele kan blive ganske udmærket, naar de 10 Aar forlænges til 20. Det høje Ting maa undskyldte mig, at jeg bruger et vulgært Udtryk om denne Sag; men det forekommer mig unægtelig at være, som naar en meget usolid Debitor, der pludselig kommer i Tanke om, at hans Veksler forfalde, siger: Mine Forhold ville blive saa og saa fortræffelige, naar jeg blot kan faa 3 Maaneders Prolongation paa mine Veksler. Man vil ganske vist komme til et noget senere Tidspunkt, men man vil ikke i nogen mindre Grad komme ind i mindre vanskelige Forhold efter 20 Aars Forløb end efter de 10 Aars, alene ud fra denne gamle simple og jævne Betragtning, at der dog maa komme ny Stykker op, som man havde Lyst til at sikre for det kgl. Teaters Repertoire; thi saa vilde Listen forlænges. Jeg sætter, at det i 10 Aar var 2 Stykker

hvert Aar, det blev altsaa 20, og saaledes vilde det komme til at rulle videre. Den Slags Palliativer skal ikke hjælpe stort. Det er selve Systemet, der skal ophæves i den dramatiske Kunsts almindelige Interesse, i Folkets Interesse og i selve det kgl. Teaters Interesse. Maa jeg blot i Forbigaaende bemærke, at for saa vidt man nærer nogen Frygt for, at en saadan Opgivelse af Repertoiret skulde skade Teatrets pekuniære Interesser, kunde det sikkert være værd at undersøge Stykke for Stykke, hvor meget de gamle Stykker havde givet Teatret i Udbytte i den Periode, der er henrunden, siden Loven af 1889 traadte i Kraft. Jeg tror, man vil blive ret forbauset, og man vil vistnok komme til det Resultat, at det er ingeniunde paa det Sted, at den tykke Ende af Teatrets Indtægt ligger.

Jeg kunde dog endnu ønske at fremsætte en enkelt Bemærkning, idet jeg i øvrigt forbeholder mig at komme tilbage til Sagen, naar andre have udtalt sig om Forslaget. Naar man taler om dramatisk Kunst i Danmark, skyder uvilkaarlig og først og fremmest det kongelige Teater sig frem for Tanken. Og det er ikke saa underligt, vi ere jo alle knyttede med mange gode Erindrings Baand til dette Teater. Der har været Perioder i vort Folks Historie, hvor det kongelige Teater har været det eneste Sted, hvor Befolkningen saa hinanden offentligt, udvekslede Indtryk om almindelige Forhold, hvor overhovedet Nationens aandelige Liv, kan man sige, var koncentreret om den gamle Scene. Men Tiderne skifte, vi kunne ikke miskende, at Forholdene ikke ere ganske de samme for 50 Aar siden paa J. L. Heibergs Tid. Der er nu kommet andre Interesser frem i Forgrunden ved Siden af de dramatiske, jeg tror ikke, at disse mere spille den Rolle, som for nogle Menneskealdere siden. Men selve den dramatiske Interesse er ingeniunde knyttet til det kongelige Teater alene; det er gaaet her, som det er gaaet andre Steder. Rejs til Berlin, og det er ingeniunde det store kongelige Skuespilhus, hvor man søger hen, naar man vil stifte Bekendtskab med den nyere dramatiske Litteratur. Man gaar til Deutsches Teater, til Lessing Teatret, undertiden ogsaa til Renaissance-teatret. Naar man gaar til Paris, var der en Periode inden Perrins Styrelse i Begyndelsen af 70erne, hvor al dramatisk Interesse i Paris laa uden for Théâtre Français og var knyttet til Gymnase, Odéon, og undertiden til den lille morsomme Scene i